

OSLO KOMMUNE VANN- OG AVLØPSETATEN
Postboks 4704 Sofienberg
0506 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Vedtåk om tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i Vadedammen og mellomlagring av masser på land ved Østensjøvannet i Oslo kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten, og fatter vedtak om tillatelse til arbeider i Vadedammen og midlertidig mellomlagring av jordmasser på land ved Østensjøvannet i Oslo kommune.

Statsforvalteren gir tillatelse til tiltaket med bakgrunn i visse vilkår. Tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten skal betale kr. 33 800,- for behandling av søknaden. Vedtakene om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad om tillatelse etter forurensningsloven¹ fra Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten, datert 29.06.2021, der det søkes om tillatelse til å utføre arbeider i Vadedammen, samt mellomlagring av masser på land (gbnr. 144/989) i Oslo kommune.

Bakgrunn

Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten (VAV) skal utbedre kommunale spillvannsledninger i turområdet ved nordenden av Østensjøvannet. Utbedringen skal foregå på vest- og østsiden langs turveien mellom Vadedammen og Østensjøvannet. Utbedringen skal utføres ved hjelp av konvensjonell graving. Det skal også bygges nye kummer.

Grøftene som skal graves blir ca. 3 m brede og 4-5 m dype. Det er anslått at det skal graves omtrent 260 m³ masser ved kummene 176543-17645 (vestsiden) og omtrent 430 m³ masser ved kummene S1-S4 (østsiden). Alle gravearbeider vil ikke foregå samtidig. Det skal settes ned spunt og

¹ L13.03.1981 nr. 6 Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven).

grøfttekasser som grøftesikring. Total lengde på anlegget er ca. 80 m fordelt på de to graveområdene.

Oppgravde masser fra dette anleggsområdet skal mellomlagres på land i opptil 6 måneder, og gjenbrukes i så stort omfang som mulig. I tiltaksområdet er det stort sett registrert ikke-forurensede masser, med unntak av et område på østsiden hvor det er registrert lettere forurensing i tilstandsklasse III i topplaget. Ved lukking og reetablering av området skal masser med tilstandsklasse III ikke benyttes i toppjordlaget. Bymiljøetaten i Oslo kommune (BYM) ønsker heller ikke at det tilføres nye biologiske masser til området. Det planlegges derfor å grave etter biologiske masser i randsonen av Vadedammen etter forslag fra BYM. Antatt behov er ca. 20 m³. Foreløpig planlegges det å stå på land og grave med gravemaskin i Vadedammen.

Høring

Søknaden fra VAV har vært på høring i tidsrommet 04.08.2021 – 25.08.2021, og ble kunngjort på Statsforvalterens nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Vi har mottatt to høringsuttalelser. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsen med tilhørende svar fra Vann- og avløpsetaten.

Østensjøvannets venner synes det er positivt at det skal benyttes stedeegne masser. De kommenterer at mellomlagring av masser i miljøparken er uheldig, men i dette tilfellet trolig nødvendig. Det har i en årrekke vært jobbet med å bekjempe fremmede arter som kanadagullris ved Østensjøvannet. Disse favoriseres av åpen jord. Det er derfor viktig at massene tildekkes. Når det gjelder lagringssted er Østensjøvannets venner fornøyd med at deres forslag om plassering nederst i Rønningbakken øst for Østensjøveien (den røde trekanten på kartet) har blitt fulgt. De forutsetter at etaten selv er oppmerksom på at en av VAVs tekniske installasjoner befinner seg under bakken i området.

Østensjøvannets venner minner om at det er forekomster av sibir- (eller alaska-) kornell i området merket 2 på kartet (i vest). Videre er det forekomster av kanadagullris flere steder i området blant annet på øyene i Vadedammen og i graveområdet i øst. Disse er under bekjempelse og vil derfor ikke nå kunne påvises i felt. Østensjøvannets Venner har bekjempet fremmede arter i området i mange år.

I forbindelse med anlegg av Vadedammen ble det lagt duk over kulverten der Godliabekken ligger under selve dammen. Det er viktig at denne ikke skades. Videre er det en pumpe i kum nord for turveien sør for den midtre øya i dammen. Denne strømforsynes fra gatelysmast rett nord for graveområdet i øst. Denne vil trolig bli berørt ved gravingen. Området ble i tidligere tider benyttet som snødeponi. Det vil derfor være forurensninger i grunnen mange steder. Østensjøvannets venner mener at tiltaket slik det er beskrevet vil medføre unødvendig inngrep i naturen i det østre graveområdet. Tiltaket bør derfor utføres slik at gravingen i størst mulig utstrekning skjer i turveigrunnen. At turveien da blir utilgjengelig for publikum i anleggsperioden anser de som akseptabelt ettersom at man kan benytte turveitraseen nord for dammen. Østensjøvannets venner minner også om at det er et mål å få både Østensjøbekken og Godliabekken opp i dagen. Ethvert tiltak i området bør ha dette for øye for å forenkle fremtidig bekkeåpning. Når det gjelder uttak av masser fra Vadedammen er de positive til dette, så lenge det gjøres skånsomt og i tråd med

restaureringsprinsippene for dammen. De forutsetter at det ved tillatelse av tiltaket settes strenge krav til gjennomføringstidspunkt, forbud mot utpumping av vann fra gravegrop til bekk, dam og vann, forholdsregler for håndtering av eventuell forurensning, og forbud mot plassering av maskiner, utstyr og eventuell brakke i naturområdene.

Vann- og avløpsetaten svarer at etter befaringen med Østensjøvannets venner ble det besluttet å flytte mellomagring av masser fra naturvernområdet til den aktuelle tomte på andre siden av Østensjøveien (nederst i Rønningsbakken, eiendom 144/989). Vann- og avløpsetaten er godt kjent med egne tekniske installasjoner i eiendommen. Det er ikke planlagt mellomagring av masser innenfor naturvernområde.

Vann og avløpsetaten skal ikke innføre nye jordmasser til området. I stedet skal de grave i Vadedammen og gjenbruke masser. De har tatt flere miljøtekniske undersøkelser i området der det har vært snødeponi for å avgrense forurensing. Masser med tilstandsklasse III kan ikke gjenbrukes i toppjord og det er grunnen til at de trenger biologiske masser fra Vadedammen ved reetablering av området. I arbeidsbeskrivelsen for prosjektet har de med en post for å riste ut sibirkornell av jordmasser som skal gjenbrukes og en generell post for ugressbekjemping. I tillegg er det laget en miljøoppfølgingsplan som beskriver dette.

Videre skriver Vann- og avløpsetaten at de ikke skal grave over Godliabekken som ligger midt under Vadedammen vist på oversiktskartet. Duken over dette røret blir derfor ikke påvirket av tiltaket. VAV vil gjennomføre tiltaket på en måte som sikrer at gravingen ivaretar intensjonen, nemlig å sikre biologiske masser, samt bekjempe gjengroing, uten å ødelegge noe. Det vil bli gjennomført kabelpåvisning før graving. Vann- og avløpsetaten vil sørge for å ivareta kabelen til pumpekummen. Tiltakene de gjennomfører vil ikke ha noen betydning for en eventuell fremtidig bekkeåpning i området.

Vann- og avløpsetaten skal ikke pumpe vann til Østensjøvannet eller Østensjøbekken. Det er søkt om påslipp til Vann- og avløpsetatens overvannsledning og i «utslippstillatelsen» til overvannsnett er det stilt krav til blant annet innholdet av suspendert stoff i vannet. For å ivareta dette må det sannsynligvis inn en rensecontainer som må stå i nærheten av grøftarbeidene. Det er i arbeidsbeskrivelsen også tatt med siltgardin som benyttes om nødvendig. Absorbenter mm. skal være til stede på anleggsplassen. Dette kommer fram i miljøoppfølgingsplanen. Brakkerigg blir ikke stående innenfor naturvernområdet.

Kystverket har ingen vesentlige merknader til Statsforvalterens behandling av søknaden etter forurensningsregelverket.

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

For å følge opp vannforskriftens² §§ 4 og 12 om miljømål for overflatevann, som sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*, settes det stadig strengere krav til gjennomførelse av fysiske tiltak i sjø og vassdrag. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurderinger knyttet til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte en beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Forurensningsforskriften kapittel 22 fastsetter et generelt forbud mot mudring fra sjøgående fartøy. Mudring fra land faller derimot ikke inn under forurensningsforskriften kapittel 22, men kan kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11 dersom tiltaket medfører fare for forurensning. Statsforvalteren er av den oppfatning at omsøkt tiltak medfører fare for forurensning, og derfor krever tillatelse etter forurensningsloven.

Vurdering av forurensningspotensialet

Fysiske tiltak i sjø og vassdrag som mudring påvirker vannmiljøet. En konsekvens av slike tiltak kan være at sediment virvles opp og at omkringliggende områder nedslammes. Fysiske tiltak i forurenset sediment kan i tillegg medføre spredning av tungmetaller og organiske miljøgifter.

Det ble tatt ni jordprøver fra tiltaksområdene. Alle prøvene bortsett fra én viste konsentrasjoner av miljøgifter innen tilstandsklasse II (god). Én av prøvene viste tilstandsklasse III (moderat) for benzo(a)pyren og sum PAH. I søknaden er det opplyst om at det er et forventet masseoverskudd på i underkant av 1300 m³. Vann- og avløpsetaten har vært i kontakt med Bymiljøetaten angående håndtering av masser. Bymiljøetaten stilte i den forbindelse krav om at det ikke skulle tilføres nye biologiske jordmasser til området, og at de oppgravde massene skulle gjenbrukes i størst mulig grad. I tillegg stilte de krav om at masser med tilstandsklasse III eller høyere ikke kunne benyttes som toppjord. De foreslo heller at det kunne hentes ut ekstra masser fra Vadedammen. Det ble tatt tre sedimentprøver fra Vadedammen som viste tilstandsklasse I-II for alle stoffer. De oppgravde massene skal gjenbrukes som fyllmasser i utgravde grøfter. Søker skriver at massene vil bli analysert før oppgraving og gjenbruk, og at det kun skal benyttes masser som ligger innenfor tilstandsklasse II som toppjord. Statsforvalteren er positiv til at det benyttes stedegne masser, da dette reduserer risiko for innføring av fremmedarter.

² Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

Vadedammen er en liten, kunstig dam. Den er svært begrodd og inneholder lite vann. Statsforvalteren har vært i dialog med tiltakshaver angående bruk av siltgardin for å redusere partikkelspredning under gravearbeidene. Som følge av størrelsen på dammen, har Statsforvalteren vurdert at det ikke vil være hensiktsmessig å bruke siltgardin i dette tilfellet.

I forbindelse med gjenbruk av oppgravde masser fra grøftene, søkes det om å mellomlagre massene på land. Statsforvalteren har vært i dialog med Vann- og avløpsetaten angående valg av oppbevaringsmetode for massene. På grunn av mengden masser, beskriver VAV det som utfordrende å lagre alt i lukkede containere. De opplyser at det vil være nødvendig å lagre massene på presenning. Statsforvalteren tillater at massene lagres på presenning, men stiller krav til at massene skal dekkes til ved nedbør for å unngå spredning av partikler. Søker skriver at masser fra Vadedammen skal graves opp og legges direkte der de skal gjenbrukes slik at drenering av disse massene skjer i selve utgravningen. Det forventes at de oppgravde massene vil være fuktige, og at det dermed ikke er risiko for spredning av forurenset støv under håndtering og transport av massene. Oppstår det risiko for støv ved oppgraving og transport, må dette forhindres ved vanning og eventuelt overdekning.

Søker opplyser i tiltaksplanen at det kan være aktuelt å gjenbruke masser med tilstandsklasse III i dypereleggende jord (>1 m). Statsforvalteren tillater ikke gjenbruk av masser med tilstandsklasse III eller høyere. Vi mener at det er mer hensiktsmessig å benytte masser fra Vadedammen fremfor å gjenbruke forurensede masser med tilstandsklasse III. Både Bymiljøetaten og Østensjøvannets venner ser positiv på fjerning av masser ved Vadedammen på grunn av utfordringer med gjengroing. Vi stiller derfor krav om at oppgravde masser i dårligere tilstandsklasse enn tilstandsklasse II i henhold til M-608/2016 skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfold skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologisk tilstand og effekten av eventuelle påvirkninger.

I Miljødirektoratets database Naturbase (2021) ligger tiltaksområdene innenfor en svært viktig naturtype (naturtype «dam»). Dammen og dens omgivelser betraktes som viktig for biologisk mangfold, blant annet som nøkkelområde for mye av den sjeldne vadefugl-faunaen som opptrer i og ved Østensjøvannet. Rett sør for tiltaksområdet ligger Østensjøvannet naturreservat.

Østensjøvannet er naturlig næringsrik, og ligger i et område med marin leire. Området er også svært rikt på vann- og sumpvannplanter, noe som har stor betydning for det rike fuglelivet. I tillegg er området viktig hekke- og oppvekstområde for blant annet toppdykker, toppand, sivhøne, sothøne, sivspurv, rørsanger, sivsanger og knoppsvane. Dette er arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Statsforvalteren vurderer at tiltaket vil kunne berøre viktige naturtyper og arter i området. Vi mener likevel at legging av nye spillvannsledninger vil bidra til mindre lekkasjer av spillvann, og at dette vil kunne ha en positiv effekt på tilstanden i området. Vi vurderer derfor at de forurensningsmessige fordelene ved tiltaket veier opp mot de negative effektene som tiltaket vil kunne ha på naturmiljøet i

området. Statsforvalteren vurderer at siden tiltaksområdet ligger utenfor naturreservatet, er det liten risiko for at naturreservatet vil bli negativt påvirket av arbeidene.

Vi minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 11. Tiltakshaver plikter også å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder slik at en unngår eller begrenser skadevirkninger på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vurdering etter vannforskriften

Miljømålene i vannforskriftens § 4 sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*». Dersom et tiltak vil føre til forringelse av vannforekomsten eller at miljømålene ikke nås, skal tiltaket vurderes etter vannforskriften §12. Med forringelse menes en forverring av økologisk eller kjemisk tilstand, for eksempel at den økologiske tilstanden går fra å være «god» til å være «moderat». Dersom forverringen av økologisk eller kjemisk tilstand kun er midlertidig, regnes det ikke som forringelse.

I databasen Vann-Nett ligger tiltaksområdene innenfor vannforekomsten «*Sidebekker til Østensjøvannet*», som er klassifisert som en liten, moderat kalkrik og humøs elv. Vannforekomsten er en sterkt modifisert vannforekomst (SMVF). Den økologiske tilstanden er «svært dårlig» som følge av høyt innhold av nitrogen og fosfor. Den kjemiske tilstanden er «dårlig» på grunn av funn av perfluorerte stoffer, kadmium og diverse PAH-forbindelser. Resipienten er i stor grad påvirket av fysiske endringer grunnet infrastruktur, diffus avrenning fra byer/tettsteder og spillvannslekkasjer. Den er i middels grad påvirket av diffus avrenning fra fulldyrket mark og habitatendringer grunnet oppretting av dam og vandringshindre.

Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av tiltakets begrensede omfang og forutsatt at tiltaket gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, ikke vil foreligge en risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten. Vi mener at tiltaket vil kunne føre til en forbedring av miljøtilstanden på sikt, ved at utslippene av forurenset spillvann reduseres. Vi er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse i denne saken.

Forhold til plan

Tiltaket er i tråd med reguleringsplan S-3917 – *Reguleringsbestemmelser for Østensjøområdet*, vedtatt av byrådet i Oslo kommune 11.06.2002.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi mener at samfunnsnyttene ved tiltaket overveier de ulempene som tiltaket vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten til arbeider i vassdrag og mellomagring av masser ved Østensjøvannet og Vadedammen i Oslo kommune. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Vann- og avløpsetaten i Oslo tillatelse til arbeider i Vadedammen, samt mellomlagring av masser på land i Oslo kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren viser til varsel om gebyr datert 13.08.2021. Det ble varslet sats 6 som i 2021 utgjør kr. 33 800,- for behandling av søknaden.

På bakgrunn av medgått ressursbruk vedtar Statsforvalteren at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten, skal derfor betale kr. 33 800,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i vassdrag og mellomlagring av masser på land ved Østensjøvannet i Oslo kommune

Tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i Vadedammen og mellomlagring av masser på land ved Østensjøvannet i Oslo kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til tiltaket er gjennomført (*med forbud i perioden 15. mai og 15. september*).

Bedriftsdata:

Tiltakshaver: Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten
Tiltakshavers adresse: Postboks 4704 Sofienberg, 0506 Oslo
Org. nummer: 971185589
NACE-kode og bransje: 36.000 - Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2021.0847.T		Anleggsnummer: 0301.1863.01
Tillatelse første gang gitt:	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Torbjørn Raugstad rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet.....	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	3
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
2.5	Utslippsbegrensninger	3
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår.....	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold.....	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	4
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	5
3.3	Etablering av beredskap	5
3.4	Varsling av akutt forurensning.....	5
4	Mudring av masser	6
4.1	Håndtering av mudrede masser	6
5	Mellomlagring og gjenbruk av masser	6
6	Kontroll og overvåking	7
6.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	7
6.2	Kvalitetssikring av målingene	7
7	Støy	7
8	Rapportering.....	7

1 Tillatelsens ramme

Det gis tillatelse til Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten i forbindelse med utbedring av kommunale spillvannsledninger i turområdet ved nordenden av Østensjøvannet. Utbedringen skal foregå på vest- og østsiden langs turveien mellom Vadedammen og Østensjøvannet.

Tillatelsen omfatter midlertidig mellomlagring av opptil 1300 m³ oppgravde jordmasser på land. Tillatelsen omfatter også mudring av masser på inntil 20 m³ i Vadedammen.

Oppgravde masser kan mellomlagres på land i opptil 6 måneder. Massene skal lagres på en tett pressening og dekkes til med klimavern.

Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten, heretter kalt tiltakshaver, er ansvarlig for at vilkår i tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknaden, dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent

på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 8.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 3.4.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av vilkår 3.1.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på tiltakshavers område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring av masser

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Dersom det påtreffes avfall i overskuddsmasser skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 8. Oversikten skal være tilgjengelig for forureningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår i punkt 8. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

4.1 Håndtering av mudrede masser

Eventuell avvanning av mudrede masser må foregå slik at partikler ikke spres. Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår i punkt 8.

Mudrede sedimenter med tilstandsklasse III eller høyere jf. Miljødirektoratet sin veileder for *grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016), kan ikke gjenbrukes og er å anse som næringsavfall, og må leveres til godkjent mottak.

Mudrede sedimenter som er å anse som farlig avfall (tilstandsklasse V) skal avfallsdeklarerer og leveres til godkjent mottak. Avfallsdeklarerer gjøres gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

5 Mellomlagring og gjenbruk av masser

Masser som skal mellomlagres må legges på presenning og dekkes over for å unngå partikkelspredning ved nedbør. Massene må lagres på angitt område i søknaden.

Det tillates kun å gjenbruke masser med tilstandsklasse I-II. Masser med tilstandsklasse III eller høyere skal leveres til godkjent mottak.

Tiltakshaver skal kunne dokumentere mengden masser som er gjenbrukt, samt dokumentere at masser som er gjenbrukt tilfredsstiller kravene for tilstandsklasse I-II, jf. punkt 8. Gjenbrukte masser skal også kartfestes.

Dersom det oppstår risiko for spredning av støv ved oppgraving og transport, må dette forhindres ved vanning og eventuelt overdekning av de oppgravde massene. Det må sikres at det ikke forekommer søl ved transport av masser.

6 Kontroll og overvåking

6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

6.2 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

7 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

8 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet. Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret område (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for mudring, samt mengde masse mudret.
- Angivelse av område for mellomlagring av masser (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for mellomlagring, samt mengde masse mellomlagret.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Dokumentasjon på disponering av mudrede masser; dette inkluderer mengden masser som er gjenbrukt, samt dokumentasjon på at masser som er gjenbrukt er å anse som fri for forurensning. Dersom overskuddsmasser er levert til godkjent mottak, skal det også foreligge dokumentasjon på dette.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
